

۱ معنی واژه‌های زیر را بنویسید.

تبسم:

استقلال:

تأمل:

زلال:

بصیرت:

اندرز:

۲ میان واژه‌های ستون «الف» کدام رابطه از ستون

«ب» برقرار است؟ آن‌ها را به یکدیگر وصل کنید.

فراز و فرود

کردار و رفتار

استقلال و وابستگی

زلال و گوارا

طراوت و شادابی

سرشار و تهی

مترادف

متضاد

۳ در میان واژه‌های زیر، سه گروه واژه هم‌خانواده پیدا

کنید و در جاهای خالی بنویسید. (دو واژه اضافه است.)

«مخصوص، اشتیاق، شاخص، بصیرت، تشویق، شخصیت، مبصر، مشوق،

صبور، مشخص، بصیر»

گروه اول:

گروه دوم:

گروه سوم:

۴ در میان ترکیب‌های زیر چهار غلط املایی وجود

دارد؛ آن‌ها را پیدا کنید و صورت درست هر یک را

بنویسید.

تبسم آسمان، حسرت و غم، شوغ و شادی، استقلال و آزادی، پاک

و با صفا، نیاز و الایق، مطالب آموختنی، شکوفه‌های مهبت

۵ معنی بیت‌های زیر را بنویسید.

هر چه سرما و هر چه دل سردی

پر زد آهسته از نظر گم شد

با نسیمی که زندگی در اوست

باز چشم جوانه‌ای وا شد

بر درختی شکوفه‌ای خندید

در کتابی، بهار معنا شد

مثل یک شاخه گل جوانه بز

مثل یک چشمه‌سار، جاری شو

۶ با توجه به بیت‌های زیر به پرسش‌های داده شده،

پاسخ دهید.

«روشن و گرم و زندگی‌پرداز

آسمان مثل یک تبسم شد

هر چه سرما و هر چه دل سردی

پر زد، آهسته از نظر گم شد»

شاعر، پایان و آغاز کدام فصل را نوید می‌دهد؟

چرا شاعر می‌گوید: «آسمان مثل یک تبسم شد»؟

منظور از «دل‌سردی» در بیت دوم چیست؟

شاعر، سرما را به چه چیزی مانند کرده است؟

۷ چرا نویسنده در بخشی از درس می‌گوید: «دوست

خوب، کیمیا است»؟

۵ در میان ترکیب‌های زیر، چهار غلط املایی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کنید و شکل درست هر یک را بنویسید.

«شخصیت و منش، راضی و خوشنود، حرارت و گرما، استاد بی‌نظیر، فراقت و آسایش، مشتاق و علاقمند، زمزمه شعر، حوض خانه»

۶ در هر بیت غلط املایی موجود را پیدا و اصلاح کنید.

شب‌ی در مهفلی با آه و سوزی

شنیدستم که مرد پاره‌دوزی

گرفتم آن گل و کردم خمیری

خمیری نرم و نیکو چون هریری

همه گل‌های عالم آذمودم

ندیدم چون تو و عبرت نمودم

۷ معنی بیت‌های زیر را بنویسید.

رام تو نمی‌شود زمانه

رام از چه شدی؟ رمیدن آموز

مندیش که دام هست یا نه؟

بر مردم چشم دیدن آموز

همه گل‌های عالم آذمودم

ندیدم چون تو و عبرت نمودم

گل اندر زیر پا گسترده پر کرد

مرا با همنشینی مفتخر کرد

۱ معنی هر یک از واژه‌های داده شده را از داخل کادر پیدا کنید و در جاهای خالی بنویسید. (دو واژه داخل کادر اضافه است).

جدایی، روزی، ستم، تشویق، پریدن، کفّاش، مجلس، ترس، توان، آسایش

فراغت:

تخصین:

رزق:

پروا:

محفل:

طاقت:

جفا:

پاره‌دوز:

۲ در هر بیت، متضاد واژه داخل کمانک را پیدا کنید.

رام تو نمی‌شود زمانه

رام از چه شدی؟ رمیدن آموز (سرکش)

گر از عهد خردیت یاد آمدی

که بیچاره بودی در آغوش من (بزرگی)

چو گل بشنید این گفت‌وشنودم

بگفتا من گلی ناچیز بودم (بارزش)

۳ در هر گروه واژه ناهم‌خانواده را مشخص کنید.

مشغول، اشتعال، شاغل، شغل، اشغال

افکار، متفکر، کافر، فکور، تفکر

مراقب، رقیب، رقابت، قریب، رقبا

مصلح، صالح، محصول، اصلاح، مصالحه

۴ جدول زیر را کامل کنید.

واژه	مترادف	متضاد	هم‌خانواده
معطر			
نابغه			
استقلال			
عمق			
غرور			
جاذبه			

پوشش؛ پیام‌آور دانایی

۱۱ مکن دورم ز نزدیکان درگاه

به راه آور مرا کافتادم از راه

۹ تفاوت معنایی فعل «خوانم» را در بیت زیر بنویسید.

«تو را خوانم به هر رازی که خوانم

تو را دانم به هر چیزی که دانم»

۱۰ بیت‌های زیر را از نظر تعداد جمله به ترتیب از کمتر به بیشتر شماره‌گذاری کنید.

۱ خداوندا، به حق نیک‌مردان

که احوال بدم را نیک گردان

۲ مکن ما را از این درگاه، محروم

چو گنجشکان مران ما را از این بوم

۳ کنون گر دست گیری، جای آن هست

که گر دستم نگیری، رفتم از دست

۱۱ ساده یا غیرساده بودن هر یک از واژه‌های زیر را مشخص کنید؛ سپس در صورت غیرساده بودن، نحوه ساخت آن‌ها را بنویسید.

۱ قلم

۲ دندانپزشک

۳ نابینا

۴ مردم

۵ پاییز

۶ ساختمان

۱۲ جمله‌های خواسته شده را بسازید.

۱۳ جمله‌ای که در آن حداقل دو واژه ساده وجود داشته باشد:

۱۴ جمله‌ای که در آن حداقل دو واژه غیرساده وجود داشته باشد:

۱۵ جمله‌ای که در آن حداقل دو واژه ساده و حداقل دو واژه غیرساده وجود داشته باشد:

۱۶ به کسی که ترجمه می‌کند، چه می‌گویند؟ او بر چه زبان‌هایی باید تسلط داشته باشد؟

۱۷ آرایه ادبی «تشخیص» را در عبارت زیر پیدا کنید.

دوستان، ما امروز جمع شده‌ایم تا یاد و خاطره «نمی‌توانم» را گرمی بداریم. او در این دنیای خاکی با ما زندگی می‌کرد.

۱۸ مشبّه و مشبّه‌به را در بیت‌های زیر مشخص کنید.

۱۹ مکن ما را از این درگاه، محروم

چو گنجشکان مران ما را از این بوم

۲۰ دلم در آتش غفلت مسوزان

به معنی، شمع جانم برفروزان

۲۱ دو اثر از «خواجوی کرمانی» نام ببرید.

پویش؛ پیام‌آور دانایی